

Sygnatura akt: I C 250/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ludmiła Dulka - Twarogowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Arleta Ratajczak

po rozpoznaniu w 19 czerwca 2019 roku w W. na rozprawie

sprawy z powództwa: **J. S.**

przeciwko: (...) z siedzibą w W.

- o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki J. S. **2.316,00 zł** (dwa tysiące trzysta szesnaście złotych zero groszy) wraz z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od tej kwoty za okres od dnia 15 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;
- 2) oddala powództwo w pozostałej części;
- 3) zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki J. S. kwotę **61,93 zł** (sześćdziesiąt jeden złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- 4) nakazuje zwrócić pozwanemu (...) z siedzibą w W. kwotę 322,73 zł (trzysta dwadzieścia dwa złote siedemdziesiąt trzy grosze), tytułem niewykorzystanej zaliczki wpłaconej na poczet wynagrodzenia biegłego, zaksięgowanej w Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie pod pozycją (...).

Sędzia Sądu Rejonowego

Ludmiła Dulka – Twarogowska

ZARZĄDZENIE

1. (...) C;

2. (...)

(...),

- (...)

SSR Ludmiła Dulka – Twarogowska

W., dnia 26 czerwca 2019 r.

Sygn. akt I C 250/18

UZASADNIENIE

W dniu 12 stycznia 2018 roku powódka J. S., zastępowana przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniosła pozew przeciwko (...) w W. domagając się zasądzenia kwoty 3.818,20 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 15 listopada 2017 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko powódka wskazała, że dochodzone roszczenie dotyczy szkody likwidowanej z polisy OC sprawcy kolizji z 11 września 2017 roku i jest związane z wynajęciem przez poszkodowanego pojazdu zastępczego na czas unieruchomienia pojazdu uszkodzonego. Powódka nabyła od poszkodowanego wierzytelność przysługującą przeciwko pozwanemu, który w toku postępowania likwidacyjnego uznał swoją odpowiedzialność i z należnych 10.258,20 zł wypłacił jedynie kwotę 6.440 zł, po arbitralnym zredukowaniu okresu najmu z 37 do 28 dni oraz dobowej stawki czynszu z 220 zł netto do 230 zł brutto (k.3-5v).

W dniu 31 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie uwzględniając w całości roszczenie powódki zawarte w pozwie, wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (k.22).

W sprzeciwie od wskazanego nakazu zapłaty pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu. Pozwany potwierdził okoliczności zawarte w pozwie, tj. wystąpienie zdarzenia szkodowego oraz przyznanie cesjonariuszowi zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 6.440 zł po obniżeniu okresu najmu i stawki dobowej czynszu, ponieważ poszkodowany nie skorzystał z zaproponowanej mu oferty najmu pojazdu zastępczego i wynajął go w innej, droższej wypożyczalni. Ponadto pozwany sformułował zarzut braku legitymacji procesowej powódki, skoro nie zostało wykazane, aby na jej rzecz cedent uiścił wynagrodzenie tytułem czynszu najmu pojazdu zastępczego (k.29-33).

Strony podtrzymały swoje stanowiska w dalszych pismach procesowych (k.56-57, k.61-62).

Sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu zwykłym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 września 2017 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki O. (...) o nr rej. (...) należący do J. F.. W dniu 11 września 2017 roku poszkodowany zgłosił szkodę do (...) w W., z którym umowę odpowiedzialności cywilnej miał zawartą sprawca zdarzenia. Następnie w dniu 15 września 2017 roku uszkodzony pojazd został oddany do naprawy do (...) w W.. 21 września 2017 roku warsztat wykonał własny kosztorys naprawy. Oględziny auta zostały przeprowadzone przez rzeczoznawcę ubezpieczyciela w dniu 2 października 2017 roku. 3 października 2017 roku zamówiono części (po uzyskaniu tego samego dnia kosztorysu z zakładu ubezpieczeń), które zostały odebrane 10 października 2017 roku. Naprawę przeprowadzono w okresie od 11 do 19 października 2017 roku, a 20 października 2017 roku wydano pojazd po naprawie. Poszkodowany nie przyjął oferty wynajęcia pojazdu zastępczego proponowanego mu przez (...) w W. i w dniu 14 września 2017 roku wynajął od J. S. prowadzącej firmę (...).com we W. pojazd zastępczy marki F. (...) o nr rej. (...), z którego korzystał do czasu wydania mu auta po naprawie, tj. do 20 października 2017 roku. Z tytułu najmu samochodu zastępczego J. S. wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 10.258,20 zł brutto, zawierającą po 123 zł ryczałtu za podstawienie auta do klienta oraz jego odbiór, a także 10.012,20 zł brutto czynszu najmu, stanowiącej iloczyn stawki za wynajem - 220 zł netto (270,60 zł brutto) za dobę oraz 37 dni, której zapłatą obciążyła poszkodowanego. W dniu 20 października 2017 roku J. F. w drodze cesji przełał na J. S. swoją wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego przysługującego w związku ze szkoda komunikacyjną z dnia 11 września 2017 roku likwidowaną przez (...) w W. – ubezpieczyciela OC sprawcy szkody, wraz z wszelkimi związanymi z nią prawami, w tym roszczeniem o zaległe odsetki. Pismem datowanym na 30 października 2017 roku powódka wystąpiła do pozwanego o wypłatę odszkodowania za szkodę komunikacyjną z dnia 11 września 2017 roku przedstawiając fakturę (...) za wynajem auta zastępczego. Decyzją pozwanego z 13 listopada 2017 roku przyznano i wypłacono powódce kwotę 6.440 zł, po skorygowaniu dobowej stawki czynszu najmu do kwoty 230 zł brutto oraz przyjęciu, iż zasadny czas najmu pojazdu zastępczego trwał 28 dni, w tym: 14.09.2017r. – początek najmu, 02.10.2017r. – przesłanie wycenienia po oględzinach, 03.10.2017r.-05.10.2017r. – kompletowanie

części, 06.10.2017r.-11.10.2017r. – naprawa pojazdu w oparciu o technologiczny czas naprawy, 12.10.2017r. – dzień na wydanie pojazdu.

Dowody:

- **tabela dat wynajmu (szkoda częściowa (k.10));**
- **oświadczenie poszkodowanego (k.11);**
- **kontrakt wynajmu auta (k.12-12v);**
- **faktura (...) (k.13);**
- **umowa cesji (k.14);**
- **wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania (k.15-16v);**
- **decyzja pozwanego (k.17-17v);**
- **potwierdzenie przelewu (k.18);**
- **dokumentacja zdjęciowa na płycie CD (k.47);**
- **nagrania audio na płycie CD (k.47);**
- **zeznania świadka J. F. na rozprawie z 27.06.2018r. (k.77-77v - czas zapisu: od 00:05:52).**

Średnia wartość dziennej stawki najmu pojazdu zastępczego tej samej klasy (C), co pojazd wynajęty przez poszkodowanego od powódki wynosiła 156,47 zł netto/192,46 zł brutto.

Dowód:

- **opinia biegłego z dziedziny techniki samochodowej S. D. (k.100-102).**

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo uzasadnione.

Pomiędzy stronami bezspornym było, iż 11 września 2017 roku wystąpiła kolizja drogowa, za którą pozwany odpowiadał wobec poszkodowanego w oparciu o umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, wiążącej go z posiadaczem pojazdu, którego kierowca doprowadził do zdarzenia szkodowego. Poza sporem pozostawało także, że poszkodowany J. F. zawarł z powódką umowę najmu pojazdu zastępczego na czas trwania naprawy uszkodzonego własnego pojazdu, a pozwany dokonał częściowej wypłaty należności z tytułu zwrotu kosztów najmu tego pojazdu na rzecz powódki, która zawarła z poszkodowanym umowę cesji wierzytelności. Na etapie postępowania likwidacyjnego pozwany uznał swoje zobowiązanie w zakresie należności za 28 dni najmu, wypłacając powódce kwotę 6.440 zł, natomiast w pozostałej części - co do 9 dni uznał najem za nieuzasadniony.

Strona powodowa swoją legitymację procesową wywodziła z umowy cesji wierzytelności z dnia 20 października 2017 roku zawartej z poszkodowanym i domagała się zapłaty kwoty 3.818,20 zł tytułem zwrotu kosztu najmu pojazdu zastępczego, stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą 10.258,20 zł objętą fakturą nr (...), a kwotą 6.440 zł przyznaną w toku postępowania likwidacyjnego.

Pozwany w toku procesu zgłosił zarzut braku legitymacji procesowej czynnej powołując się na niewykazanie, iż cedent uiszczył na rzecz powódki wynagrodzenie tytułem czynszu najmu pojazdu zastępczego.

W ocenie Sądu możliwość dochodzenia zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego nie zależy od faktycznego opłacenia tych kosztów, lecz od wykazania uszczerbku w majątku w związku z korzystaniem z pojazdu zastępczego. Uszczerbek taki powstaje nie tylko w przypadku opłacenia faktury za najem pojazdu zastępczego, ale również w sytuacji jedynie wystawienia takiej faktury, ponieważ wówczas powstają pasywa w majątku obciążonego zapłatą. Samo bowiem powstanie wymagalnej wierzytelności o zapłatę czynszu najmu przysługującego wynajmującemu wobec poszkodowanego powoduje u tego ostatniego powstanie nowych lub zwiększenie istniejących pasywów, a więc poniesienie straty w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. Jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie, pojęcie strat jakie poszkodowany poniósł w rozumieniu przywołanego artykułu obejmuje także niezaspokojone przez poszkodowanego, wymagalne zobowiązanie na rzecz osoby trzeciej (vide: uchwała SN z 10.07.2008r., sygn. III CZP 62/08, Legalis nr 101299). Tym samym w przypadku cesji wierzytelności z tytułu najmu pojazdu zastępczego skuteczne dochodzenie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego przez powoda będącego cesjonariuszem, który wynajął poszkodowanemu pojazd zastępczy zależy od wykazania, że poszkodowany wynajął pojazd zastępczy oraz że jest zobowiązany do poniesienia kosztów z tym związanych, a nie że koszty te faktycznie poniósł. Poszkodowany miał przecież prawo dokonać zapłaty w formie przeniesienia wymagalnej wierzytelności z tytułu czynszu najmu na rzecz powódki. W dacie cesji przenoszona wierzytelność już istniała i była skonkretyzowana w zakresie podstawy faktycznej i prawnej - jej przedmiotem było prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego przysługującego w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 11 września 2017 roku likwidowaną przez (...) w W. - ubezpieczyciela OC sprawcy szkody, wraz z wszelkimi związanymi z nią prawami, w tym roszczeniem o zaległe odsetki. Wprawdzie wysokość czynszu najmu wówczas nie była znana, to jednak została sprecyzowana w fakturze nr (...). Orzecznictwo dopuszcza przelew wierzytelności przyszłych, o ile są one w umowie przelewu dostatecznie skonkretyzowane. Skutek rozporządzający w postaci przejścia wierzytelności jest wówczas przesunięty w czasie, wierzytelność wchodzi do majątku cesjonariusza z chwilą jej powstania, a nie z chwilą zawarcia umowy (vide: wyrok SN z 9.08.2005r., sygn. IV CK 157/05, Legalis nr 92766; wyrok SN z 8.08.2003r., sygn. V CK 169/02, Legalis nr 61172).

W świetle powyższego Sąd uznał stanowisko pozwanego za nieuzasadnione, tym bardziej, iż uprzednio - w toku postępowania likwidacyjnego pozwany, dokonał wypłaty świadczenia na rzecz powódki, przynajmniej w istocie fakt dokonania skutecznej cesji wierzytelności dokonanej przez poszkodowanego na jej rzecz.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowiła umowa odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, w ramach której ubezpieczyciel na podstawie art. 822 k.c. w zw. z art. 34 i 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2016.2060 ze zm.) przejął odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów.

Zgodnie z art. 822 k.c., w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 k.c.). W myśl art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Jak wynika z art. 19 ust. 1 wskazanej ustawy, poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego OC może przy tym dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Zgodnie z treścią art. 35 tej ustawy, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Ubezpieczyciel odpowiada przy tym w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego (art. 36 ust. 1 ustawy).

Celem naprawienia szkody jest przywrócenie stanu majątkowego poszkodowanego do stanu poprzedniego (art. 363 i 361 k.c.). Ponieważ ustawa przewiduje zasadę pełnego odszkodowania, odpowiedzialnością z ubezpieczenia OC są objęte „celowe i ekonomicznie uzasadnione” koszty najmu pojazdu zastępczego” (R.Trzaskowski, Koszty najmu pojazdu zastępczego jako szkoda, *Palestra* 2012/7-8/121-129, Lex nr 153913). Nie ulega wątpliwości, że szkoda majątkowa może się wyrażać w braku możliwości korzystania z określonej rzeczy, w tym z samochodu służącemu poszkodowanemu. Poniesiony przez poszkodowanego w czasie naprawy pojazdu uszkodzonego koszt wynajmu pojazdu zastępczego stanowi skutek szkody, winien więc podlegać wyrównaniu, ale musi to być wydatek, który powinien być celowy i ekonomicznie uzasadniony (vide: wyrok SN z 08.09.2004r., sygn. IV CK 672/03, Legalis nr 277761). Z kolei ocena, czy poniesienie konkretnych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego winna zostać dokonana w oparciu o indywidualną sytuację poszkodowanego i konkretne okoliczności sprawy.

Pozwany nie kwestionował konieczności skorzystania przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego w wyniku zaistnienia zdarzenia drogowego. Spór dotyczył natomiast okresu, na który niezbędne było wynajęcie pojazdu zastępczego oraz wysokości stawki dziennej za najem takiego pojazdu, które w ocenie pozwanego zostały w pozwie zawyżone, gdyż czas niezbędny do naprawy wynosił tylko 28 dni, zaś stawka najmu w podmiotach współpracujących z pozwanym zamykała się kwotą 230 zł brutto. Pozwany w swoich szacunkach de facto nie honorował także ryczałtowych kosztów podstawienia i odbioru pojazdu będącego przedmiotem najmu.

W ocenie Sądu stanowisko strony pozwanej, jakoby czas naprawy był nadmiernie wydłużony, nie było słuszne. Powódka w toku procesu wykazała czasokres niezbędny do skorzystania z pojazdu zastępczego w oparciu o „tabelę dat wynajmu (szkoda częściowa)” sporządzony przez warsztat naprawczy, a więc dokument pochodzący od osoby trzeciej, który Sąd uznał za wiarygodny, nie mając podstaw, aby podważyć jego rzetelność, skoro wymieniał on precyzyjnie daty poszczególnych czynności związanych z restytucją uszkodzonego pojazdu. Z kolei strona pozwana uznając za zasadny krótszy okres, opierała się o czas technologiczny naprawy. W ocenie Sądu stanowisko pozwanego nie zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ istotny był czas rzeczywistego pozbawienia poszkodowanego możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu, który wynosił 37 dni, przy uwzględnieniu także weekendowych przestoju oraz konieczności oczekiwania na zamówione od podmiotów zewnętrznych części (na co nota bene, ani poszkodowany, ani też zakład naprawczy nie mogli mieć wpływu). Sąd nie dopatrył się przesłanek pozwalających na przyjęcie, że naprawa była opieszła lub wydłużono ją w sposób nieuzasadniony.

W oparciu o opinię biegłego z dziedziny techniki samochodowej S. D. Sąd ustalił średnią wartość dziennej stawki najmu pojazdu zastępczego tej samej klasy (C), co pojazd wynajęty przez poszkodowanego od powódki, na kwotę 156,47 zł netto/192,46 zł brutto. Opinia biegłego była jasna, pełna, nie zawierała wewnętrznych sprzeczności, strony nie zgłosiły żadnych zastrzeżeń, dlatego Sąd podzielił zawarte w niej wnioski. Oznacza to, iż stawka 220 zł netto/270,60 zł brutto przyjęta w fakturze nr (...) była zawyżona i przekraczała najwyższą ze stawek stosowanych w lokalnych i sieciowych wypożyczalniach pojazdów (218,77 netto/269,08 brutto), a więc nie znajdowała ekonomicznego uzasadnienia. Ponieważ pozwany zarówno w toku procesu likwidacyjnego, jak i sądowego stanowczo twierdził, że stawka ta winna wynosić 230 zł brutto, Sąd oparł się właśnie na stawce w takiej wysokości.

Ponad Sąd nie znalazł żadnych podstaw, aby stosowane przez powódkę ryczałtowe opłaty za dostarczenie i odbiór pojazdu zastępczego w łącznej kwocie 246 zł uznać za nieadekwatne, niecelowe, ekonomicznie nieuzasadnione, czy niepozostające w bezpośrednim związku przyczynowo-skutkowym ze szkodą, tym bardziej iż strona pozwana nie przedstawiła w tym zakresie żadnej argumentacji.

W świetle powyższego Sąd ustalił wysokość szkody na kwotę 8.756 zł (37 x 230 zł + 246 zł). Skoro jeszcze przed wniesieniem pozwu została wypłacona 6.440 zł, kwota pozostała do zapłaty wynosi 2.316 zł i w takiej wysokości w pkt 1 wyroku została ona zasądzona od pozwanego na rzecz powódki wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od czasu pozostawiania przez pozwanego w zwłoce, tj. od 15 listopada 2017 roku do dnia zapłaty. O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c., stanowiącym, iż jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel

może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu, jako nieuzasadnione (pkt 2 wyroku).

O kosztach procesu w pkt 3 wyroku postanowiono w oparciu o art. 100 k.p.c. Koszty procesu powódki wynosiły 1.125 zł i składały się na nie: koszty zastępstwa procesowego – 900 zł, opłata od pozwu – 191 zł i 17 zł opłaty kancelaryjnej od czynności złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa. Z kolei koszty procesu pozwanego wynosiły 1.577,27 zł i stanowiły je koszty zastępstwa procesowego – 900 zł oraz 677,27 zł zaliczki wydatkowanej na poczet wynagrodzenia biegłego. Łącznie koszty procesu stron zamykały się kwotą 2.702,27 zł. Ponieważ powódka przegrała proces w zakresie 39,34 %, powinna ponieść koszty procesu wynoszące 1.063,07 zł. Różnica pomiędzy kosztami rzeczywiście poniesionymi przez powódkę, a kosztami, które powinna ponieść przy uwzględnieniu stosunku w jakim przegrała sprawę wynosi 61,93 zł (1.125zł-1.063,07zł), dlatego kwota w takiej wysokości podlegała zasądzeniu na jej rzecz od pozwanego.

W pkt 4 wyroku Sąd nakazał zwrócić pozwanemu kwotę 322,73 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki pobranej na poczet wynagrodzenia biegłego.

Sędzia Sądu Rejonowego

Ludmiła Dulka-Twarogowska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

-(...)

3. (...)

W., dnia 09.08.2019r.

SSR Ludmiła Dulka-Twarogowska